

EXPEDIENTS EN SÒL NO URBANITZABLE | 2023

OBSERVATORI
del TERRITORI

2024

DINÀMIQUES DE PLANEJAMENT URBANÍSTIC

DIRECCIÓ GENERAL
D'ORDENACIÓ DEL TERRITORI,
URBANISME I ARQUITECTURA

 Generalitat de Catalunya
Departament de Territori

1 NOTA METODOLÒGICA	[3]
2 INTRODUCCIÓ	[4]
3 EXPEDIENTS EN SÒL NO URBANITZABLE OBERTS EN EL 2023	[7]
4 EXPEDIENTS EN SÒL NO URBANITZABLE OBERTS QUADRIENNI 2020-2023	[17]
5 EXPEDIENTS EN SÒL NO URBANITZABLE OBERTS DECENNI 2014-2023	[20]

■ NOTA METODOLÒGICA

L'objectiu d'aquest treball és conèixer les dinàmiques edificatòries que es donen en el sòl no urbanitzable, en els diferents àmbits territorials de Catalunya, a partir de l'activitat de les comissions territorials d'urbanisme.

Per tal de fer aquesta anàlisi s'ha utilitzat la informació disponible de l'aplicació Gestió d'expedients d'urbanisme (en endavant GEU). Entre 2003 i 2023 s'han donat d'alta a la GEU **18.989** expedients referents a sòl no urbanitzable. S'han analitzat els expedients recollits en alguna d'aquestes categories:

- 046 - Tràmit art 44 Reglament Gestió urbanística
- 347 - Actuacions específiques interès públic
- 348 - Activitats rústiques superació líndars
- 350 - Habitatges vinculats a activitat rústica
- 351 - Obertura o recuperació de camins
- 352 - Estació de carburants
- 353 - Actuacions a restes arqueològiques / aqüífers
- 354 - Reconstrucció o rehabilitació de masies
- 355 - Explotació de recursos naturals
- 356 - Ampliacions d'edificacions i activitats

Per l'anàlisi s'han utilitzat les dades gràfiques procedents de l'aplicació Edipol, inclosa en el Mapa Urbanístic de Catalunya que conté la localització en el territori de les finques que són objecte d'un expedient d'autorització en sòl no urbanitzable.

A més, per altres projectes sotmesos a tràmit d'avaluació ambiental, s'han estudiat les sol·licituds d'informe sobre les consideracions de caire urbanístic referides a aquests projectes que fan les Oficines Territorials d'Acció i Avaluació Ambiental.

El treball consta de tres parts diferenciades, per una banda s'analitza les dades del decenni (2014-2023), últim quadrienni (2020-2023) i amb més detall els expedients de sòl no urbanitzable oberts durant l'any 2023, que en són **777**.

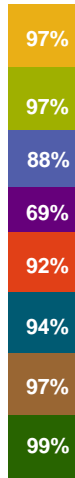

DIMENSIÓ DE SÒL NO URBANITZABLE A CATALUNYA. ANY 2023

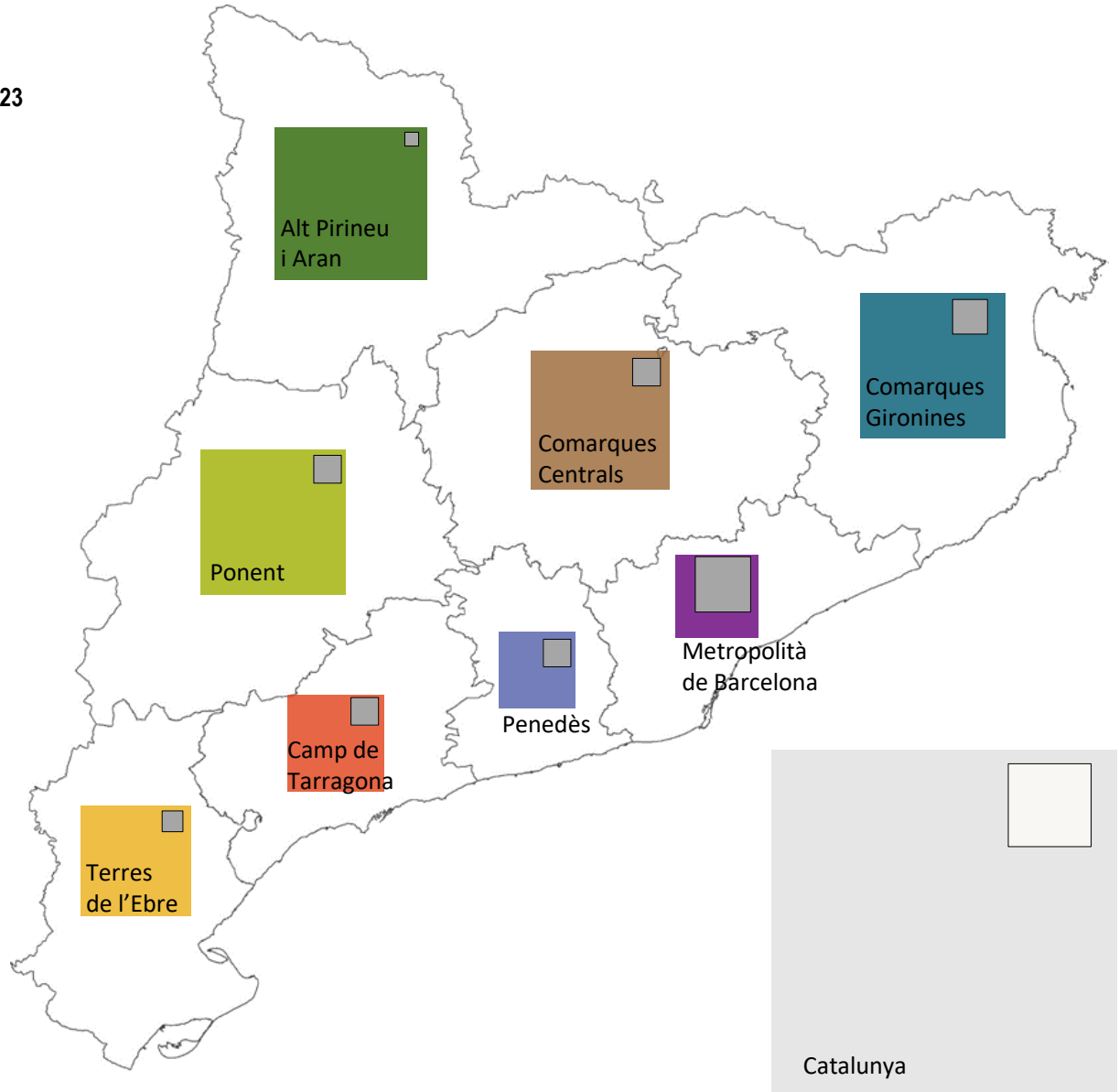
Els àmbits funcionals en que es divideix Catalunya d'acord amb el Pla Territorial General de Catalunya i les posteriors modificacions, no tenen la mateixa extensió superficial. A grans trets n'hi ha quatre de grans, l'Alt Pirineu i Aran, Ponent (Terres de Lleida), les Comarques Centrals i les Gironines, i quatre de petits: l'Àmbit Metropolità de Barcelona, el Penedès, el Camp de Tarragona i Terres de l'Ebre.

Aproximadament el territori dels grans és un 70% més extens que el dels petits.

A l'interior de cada quadrat de sòl no urbanitzable, en color gris es representa la superfície de la suma de sòl urbà i urbanitzable a cada àmbit territorial. En la columna es representa el percentatge de sòl no urbanitzable respecte a la superfície total del seu àmbit.

En el conjunt del territori de Catalunya el percentatge de sòl no urbanitzable és del **94%**.

■ EVOLUCIÓ DELS EXPEDIENTS TRAMESOS EN SÒL NO URBANITZABLE. DECENNI 2014-2023

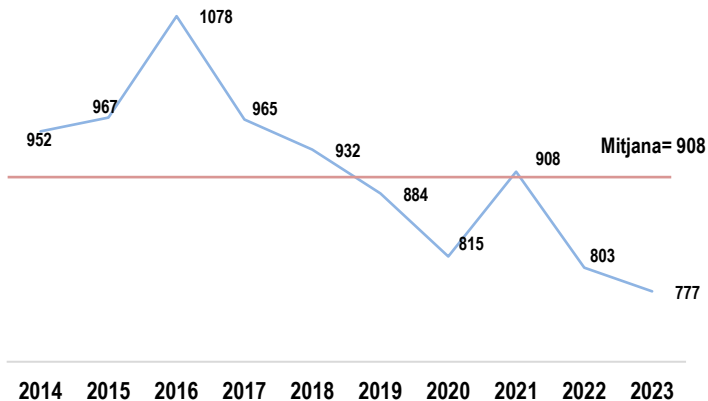
L'any 2023 la tendència del nombre d'autoritzacions en SNU torna a ser a la baixa com succeeix des del 2017, a excepció de l'any 2021 relacionat amb la recuperació post covid19. Durant 2023 s'han obert **777 expedients** a les secretaries de les Comissions Territorials d'Urbanisme, un 3% menys que l'any anterior, sense tenir en compte els cancel·lats ni improcedents.

Les autoritzacions en SNU fan referència a peticions concretes de particulars per a implantar un nou ús o una edificació en una finca en sòl no urbanitzable. Això comprèn tant els expedients que estan sotmesos a l'aprovació prèvia del projecte per part de la comissió d'urbanisme seguint la tramitació que assenyala l'article 48 de la llei d'urbanisme, per a projectes de nous habitatges o d'actuacions d'interès públic, com aquells en els quals la intervenció de la comissió d'urbanisme es limita a la emissió del informe que estableix l'article 50 de la mateixa llei, com és el cas de construccions agrícoles i ramaderes de dimensió gran. També s'inclouen les sol·licituds d'informes en els procediments d'avaluació ambiental.

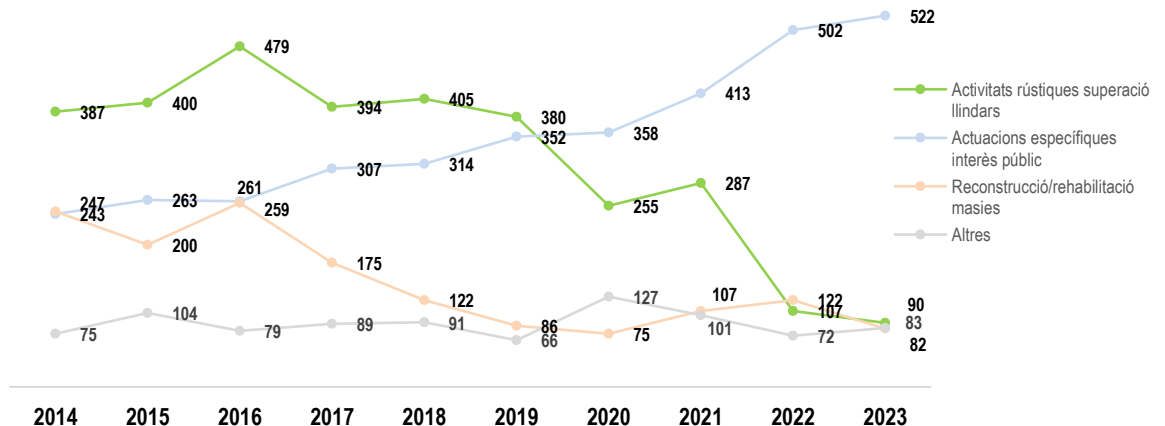
El descens del nombre d'expedients que es produeix a partir de l'any 2017 està relacionat per una banda, que a partir d'aquell any no es requereix una aprovació prèvia de les comissions d'urbanisme en els casos de reconstruccions o rehabilitacions de masies en els municipis que ja tenen aprovat el seu catàleg de masies i cases rurals, i per l'altra, que des del 2021 només es requereix un informe de les Comissions d'Urbanisme quan es sol·licita instal·lar o ampliar una activitat rústica que superi els nous l·lindars establerts que són més elevats que els anteriors (**ocupació en planta de 5.000 m² o d'alçada de 12 m**).

Al llarg dels últims deu anys, s'han obert **9.081 expedients**, de manera que la mitjana del decenni es situa en els **908 expedients oberts cada any**.

NOMBRE D'EXPEDIENTS OBERTS PER ANY

NOMBRE D'EXPEDIENTS OBERTS PER ANY SEGONS TIPOLOGIA

EXPEDIENTS EN SÒL NO URBANITZABLE 2023

1 INDICADOR DE NOMBRE D'EXPEDIENTS PER 100 Km ²	[8]
2 DISTRIBUCIÓ PER TIPUS D'EXPEDIENT I ÀMBIT	[9]
3 DISTRIBUCIÓ PER SUBTIPUS D'EXPEDIENT	[12]
4 COMPARATIVA 2022 I 2023	[14]
5 DISTRIBUCIÓ DEL NOMBRE D'EXPEDIENTS PER MUNICIPI	[15]
6 RESUM DE LES DADES	[16]

INDICADOR DE NOMBRE D'EXPEDIENTS PER 100 Km² DE SÒL NO URBANITZABLE. ANY 2023

Com que no tots els àmbits funcionals tenen la mateixa dimensió, s'ha volgut representar la repercussió que tenen sobre el territori les peticions tramitades.

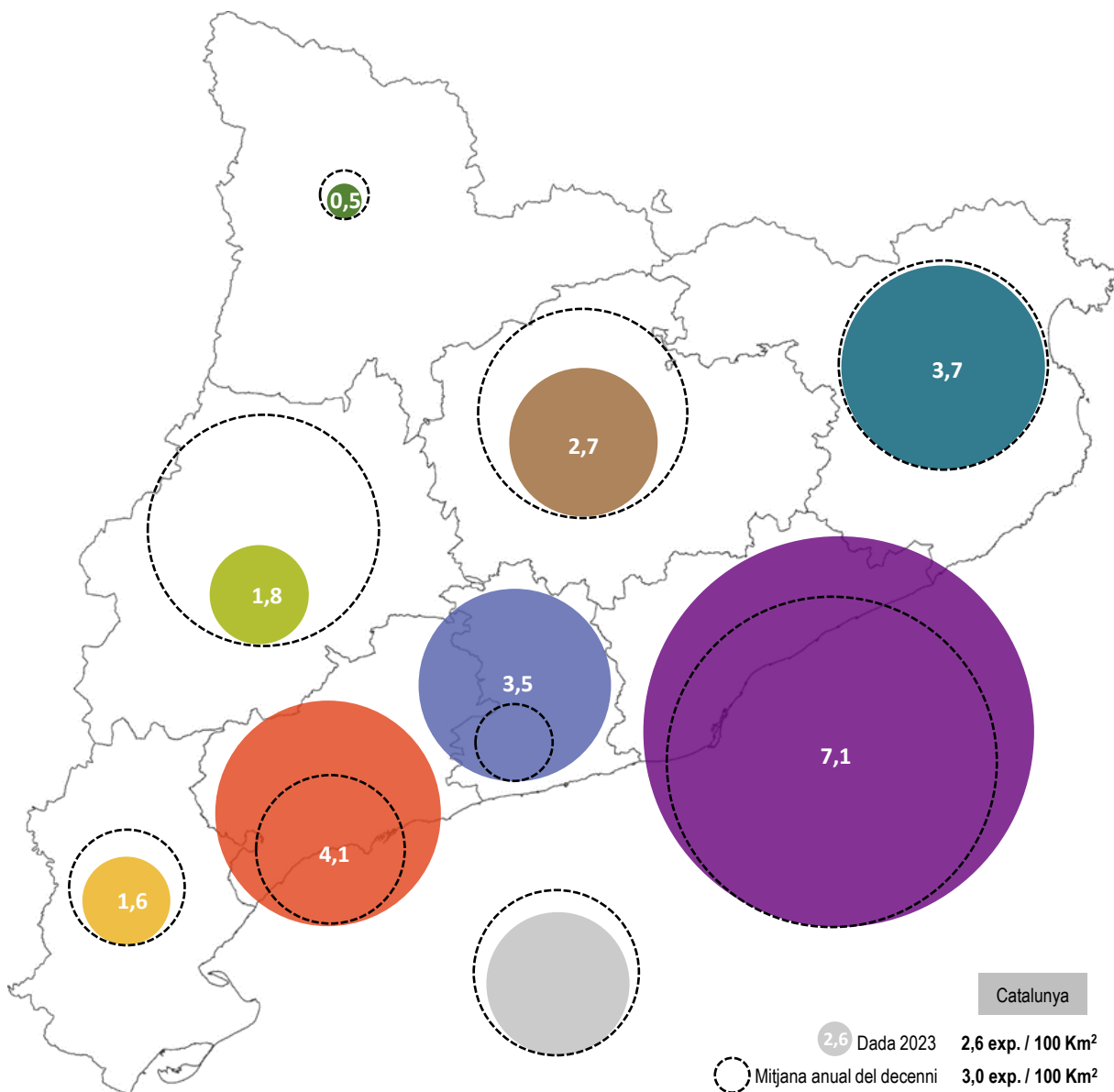
Aquest indicador s'ha obtingut sobre la mitjana anual d'expedients dels darrers deu anys (908 expedients per any) i sobre el nombre d'expedients de l'any 2023 (777 expedients), per evidenciar la tendència per cada àmbit.

S'ha obtingut dividint el nombre d'expedients oberts entre la superfície de sòl no urbanitzable de l'àmbit d'estudi. Al conjunt de Catalunya resulta que s'han tramès **3,0 expedients per cada 100 km² de sòl no urbanitzable**, i per l'any 2023 és de **2,6 expedients per cada 100 km² de sòl no urbanitzable**.

Els àmbits que presenten un valor per sobre la mitjana del 2023 (2,6 expedients per 100 km² de sòl no urbanitzable) són el Metropolità de Barcelona amb 7,1, el Camp de Tarragona (4,1), Comarques Gironines (3,7), el Penedès (3,5) i Comarques Centrals (2,7). Per sota de la mitjana hi ha menys pressió a Ponent amb 1,8, Terres d'Ebre (1,6) i l'Alt Pirineu i Aran (0,5).

Respecte la mitjana del decenni, ha augmentat més la pressió en el 2023 al àmbit del Penedès i el Camp de Tarragona i a on menys a Ponent.

La davallada a l'àmbit de Ponent és degut al canvi normatiu sobre els llinars de les activitats rústiques segons els quals es requereix una emissió d'informe per part de les comissions. En el cas del Camp de Tarragona l'augment és per l'increment de sol·licituds per instal·lar plaques solars i per actuacions a la xarxa elèctrica.

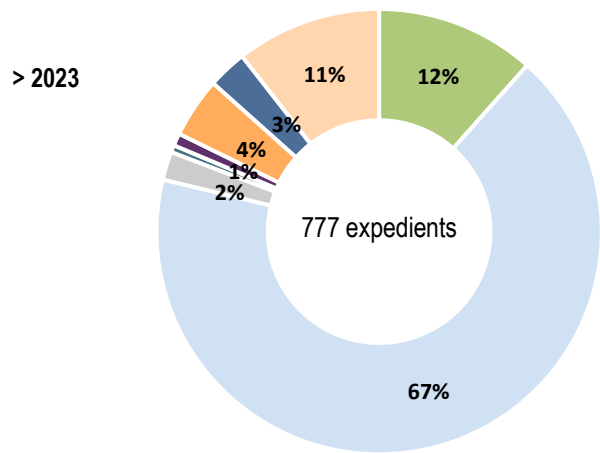

■ DISTRIBUCIÓ PER TIPUS D'EXPEDIENT. ANY 2023

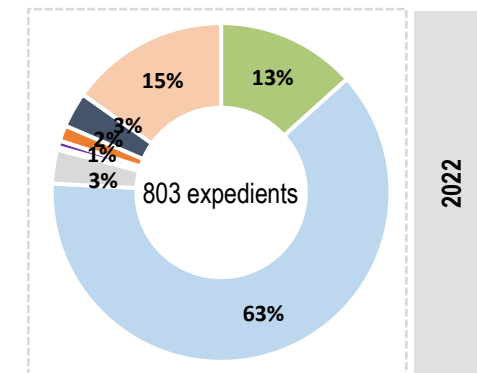
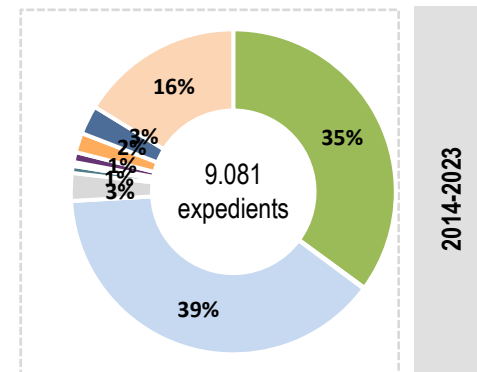
L'any 2023 el nombre d'expedients d'activitats rústiques que superen els lindars és lleugerament inferior respecte el valor de l'any anterior. Aquesta davallada està relacionada pel canvi normatiu que ja s'ha comentat anteriorment. Aquest canvi en la legislació es tradueix en una davallada significativa entre la mitjana de l'últim decenni (35%) i el valor del 2023 (12%).

En canvi, l'evolució de les actuacions específiques d'interès públic és oposat al cas anterior. Respecte l'any anterior ha augmentat un 4%. El 70% corresponen a instal·lacions de plaques solars i termosolars i a actuacions en les xarxes de subministraments (aigua, gas, elèctrica i telecomunicacions). Respecte la mitjana del decenni (39%) en el 2023 (67%) quasi s'ha doblat el percentatge d'aquesta tipologia.

Pel que fa a les peticions per a la reconstrucció o rehabilitació de masies i cases rurals ha disminuït un 4% respecte el 2022. Respecte la mitjana del decenni suposa 5 punts menys. Aquesta davallada és deguda al fet que des del 2017 les peticions per a reconstrucció o rehabilitació de masies de municipis que tenen aprovat un catàleg de masies i cases rurals no necessiten l'informe de la comissió.

- Activitats rústiques superació lindars
- Actuacions a restes arqueològics/aquífer
- Actuacions específiques interès públic
- Ampliacions d'edificacions i activitats
- Estació de carburants i serveis carretera
- Exploitació de recursos naturals
- Habitatges vinculats a activitats rústiques
- Obertura o recuperació de camins
- Reconstrucció o rehabilitació de masies

■ QUADRE DE DADES. ANY 2023

DISTRIBUCIÓ DEL NOMBRE D'EXPEDIENTS SEGONS TIPUS I PER ÀMBIT

	APiA	CC	CG	CT	MB	PE	PO	TE	Total
Activitats rústiques superació llinars	2	27	14	14	6	5	20	2	90
Actuacions específiques interès públic	16	84	127	80	92	34	61	28	522
Reconstrucció/rehabilitació masies	4	13	29	6	10	10	6	4	82
Habitatges vinculats activitats rústiques	3	2	4	2	1	1	7	14	34
Obertura/recuperació vies d'accés		5	11		3	2		1	22
Altres	1	5	9	1	4	2	3	2	27
Total	26	136	194	103	116	54	97	51	777

Distribució del nombre d'expedients per àmbit 2023

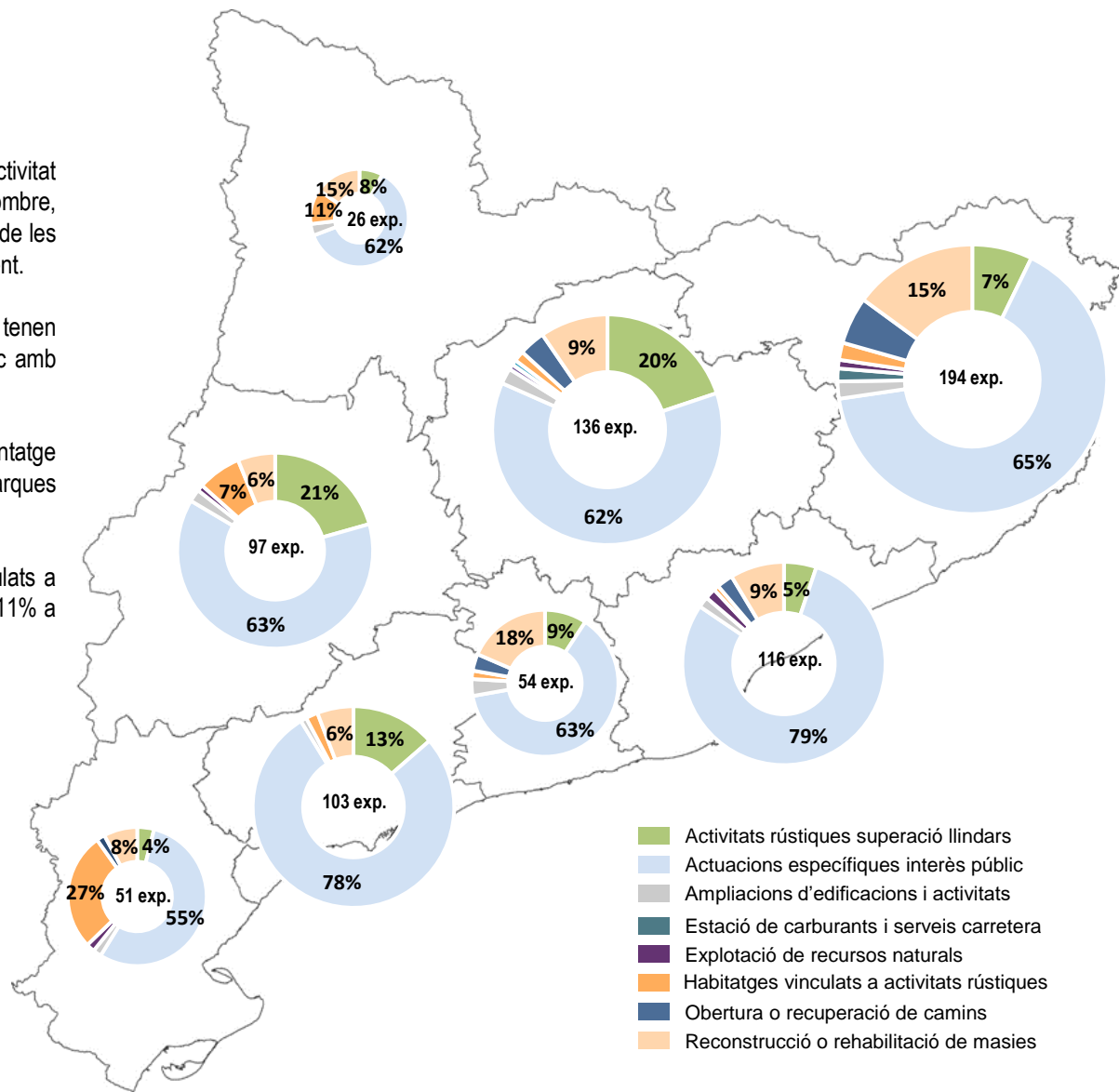
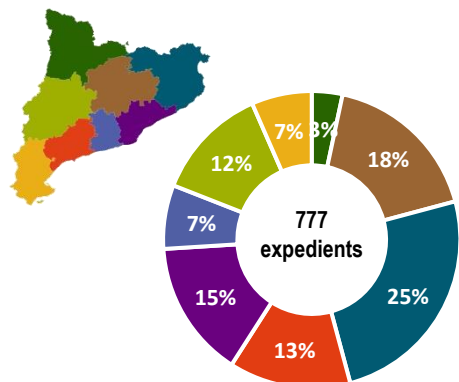
■ DISTRIBUCIÓ PER TIPUS D'EXPEDIENT. ANY 2023

Pel que fa els expedients on es sol·licita la construcció o ampliació d'una activitat rústica amb superació de l·lindars, Ponent és l'àmbit on, en percentatge i nombre, concentra més expedients d'aquesta tipologia amb un 21% seguit dels àmbits de les Comarques Centrals i el Camp de Tarragona amb un 20% i 13% respectivament.

L'àmbit Metropolità de Barcelona i el Camp de Tarragona són els àmbits que tenen el percentatge més alt d'expedients d'actuacions específiques d'interès públic amb un 79% i 78% respectivament.

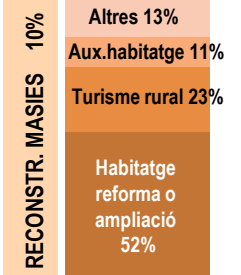
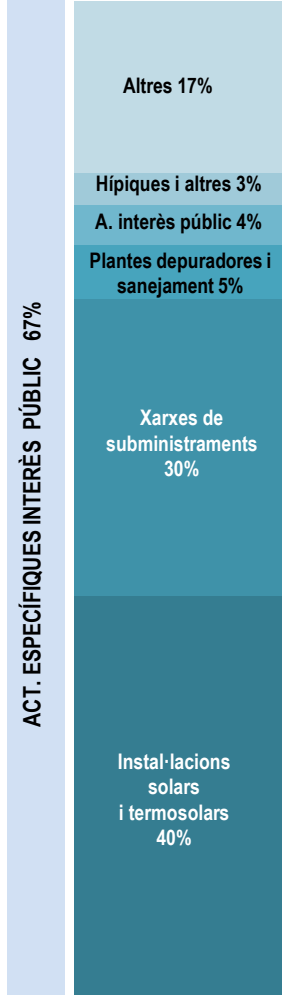
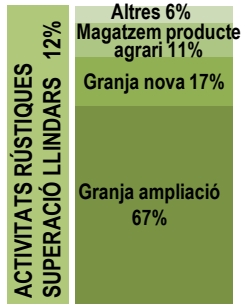
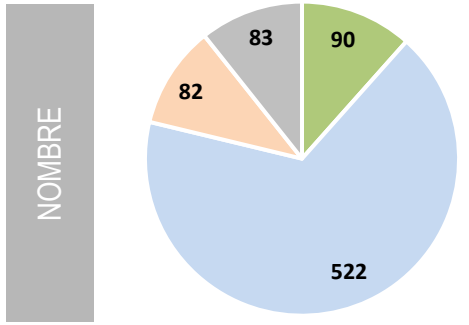
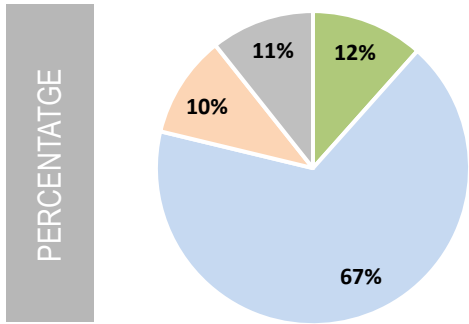
Pel que fa els expedients per a la reconstrucció de masies, l'àmbit on el percentatge és més gran és al Penedès amb el 18% i l'Alt Pirineu i Aran i les Comarques Gironines amb un 15% cadascú.

Els expedients per sol·licitar autorització per la construcció d'habitatges vinculats a activitats rústiques és del 27% dels expedients a les Terres d'Ebre seguit del 11% a l'Alt Pirineu i Aran i el 7% a Ponent.

- Activitats rústiques superació l·lindars
- Actuacions específiques interès públic
- Ampliacions d'edificacions i activitats
- Estació de carburants i serveis carretera
- Explotació de recursos naturals
- Habitatges vinculats a activitats rústiques
- Obertura o recuperació de camins
- Reconstrucció o rehabilitació de masies

■ REPRESENTACIÓ GRÀFICA DELS EXPEDIENTS TRAMESOS SEGONS TIPUS I SUBTIPUS. ANY 2023

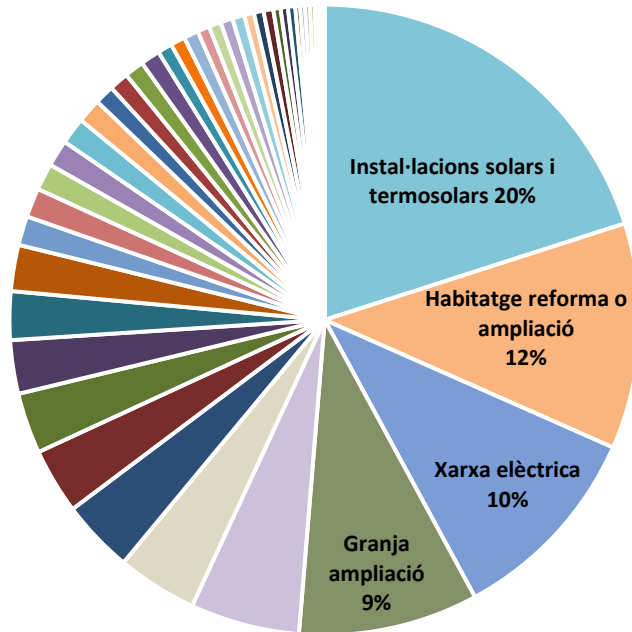

SUBTIPUS

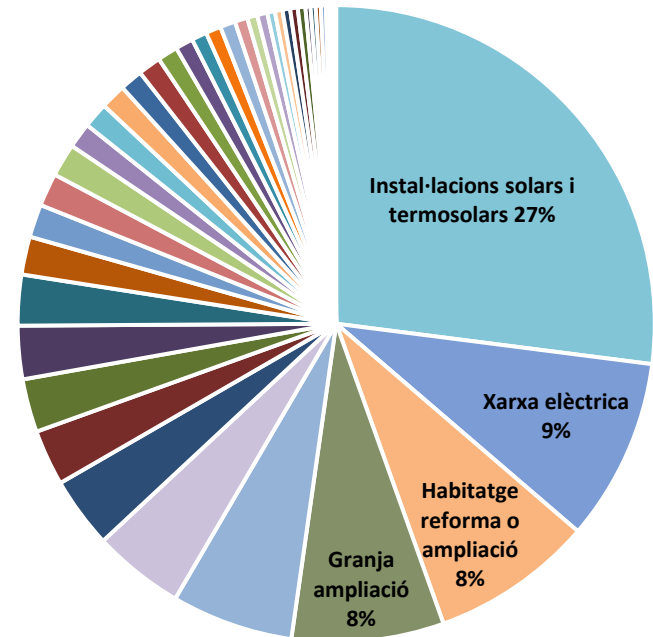
■ **DISTRIBUCIÓ DELS EXPEDIENTS PER SUBTIPUS. COMPARATIVA ENTRE 2022 I 2023**

Per conèixer les dinàmiques edificatòries les sol·licituds existents s'han classificat per matèries més concretes. L'any 2023 segueixen sent majoritàries les peticions per instal·lacions solars i termosolars amb un 27%, el que correspon a 210 expedients. Seguit a certa distància per les sol·licituds rebudes per dur a terme actuacions a la xarxa elèctrica amb un 9%, 72 expedients, i per a reformes o ampliacions d'habitatge amb un 8% (64) i les peticions per a ampliacions d'explotacions ramaderes també amb un 8% (60). A més, 48 expedients són per actuacions a la xarxa de telecomunicacions (telèfon i fibra òptica), 36 per actuacions a la xarxa de subministrament d'aigua i 28 per plantes depuradores o actuacions a la xarxa de sanejament. Respecte les dades de l'any anterior, 2022, s'observa que ha disminuït lleugerament les peticions per a reformes o ampliacions d'habitatge, tot i que es mantenen les mateixes matèries majoritàries.

> 2022

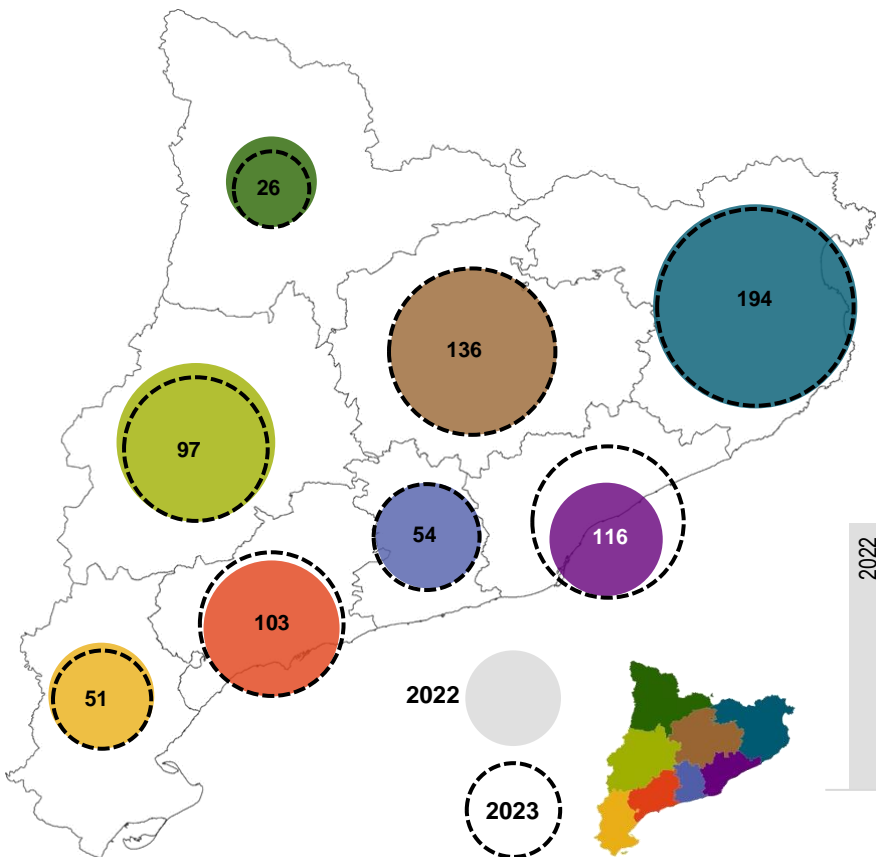
> 2023

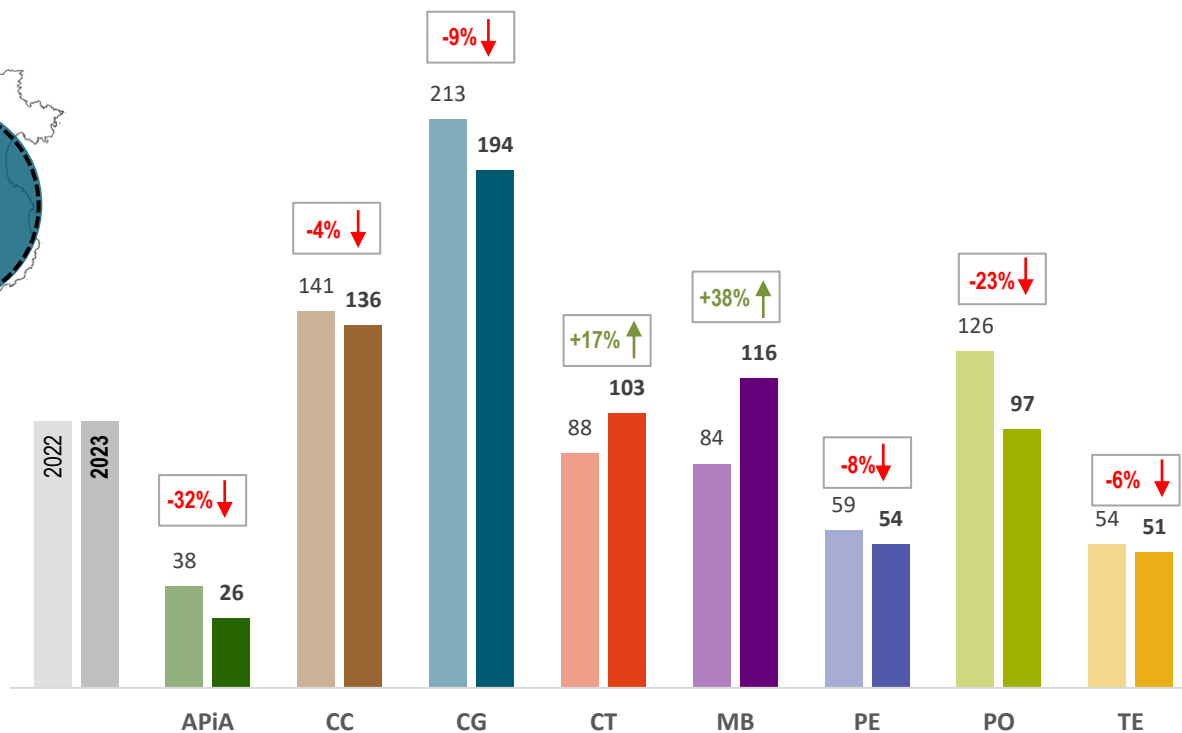
■ EVOLUCIÓ DEL NOMBRE D'EXPEDIENTS ENTRE 2022 I 2023

L'any 2023 el major decreixement respecte l'any 2022 en nombre d'expedients es dona a l'Alt Pirineu i Aran (-32%) seguit de Ponent (-23%), aquesta davallada està relacionada amb els canvis normatius ja comentats. Per altra banda els àmbits que incrementen en nombre d'expedients oberts són el Metropolità de Barcelona (+38%) i el Camp de Tarragona (+17%) degut a les peticions rebudes per instal·lar plaques solars, ja que s'ha doblat les sol·licituds rebudes respecte l'any anterior. En el cas del Metropolità de Barcelona també han augmentat les peticions per dur a terme actuacions en les xarxes de subministraments (xarxa elèctrica, xarxa de subministrament d'aigua i xarxa de telecomunicacions). La resta d'àmbits disminueixen el nombre d'expedients respecte l'any anterior amb una variació inferior del 10%.

> Proporció i distribució territorial del nombre d'expedients per AFT

> Comparativa del nombre d'expedients per AFT 2022-2023

■ NOMBRE D'EXPEDIENTS PER MUNICIPI. ANY 2023

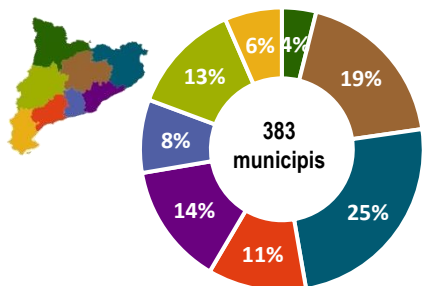
Durant l'any 2023 han tramès peticions en sòl no urbanitzable **383 municipis**, el que suposa un 40% del total de municipis de Catalunya.

La gran majoria, 203, només ha tramès una sol·licitud, 98 n'han tramès dues i 39 municipis n'han tramès 3.

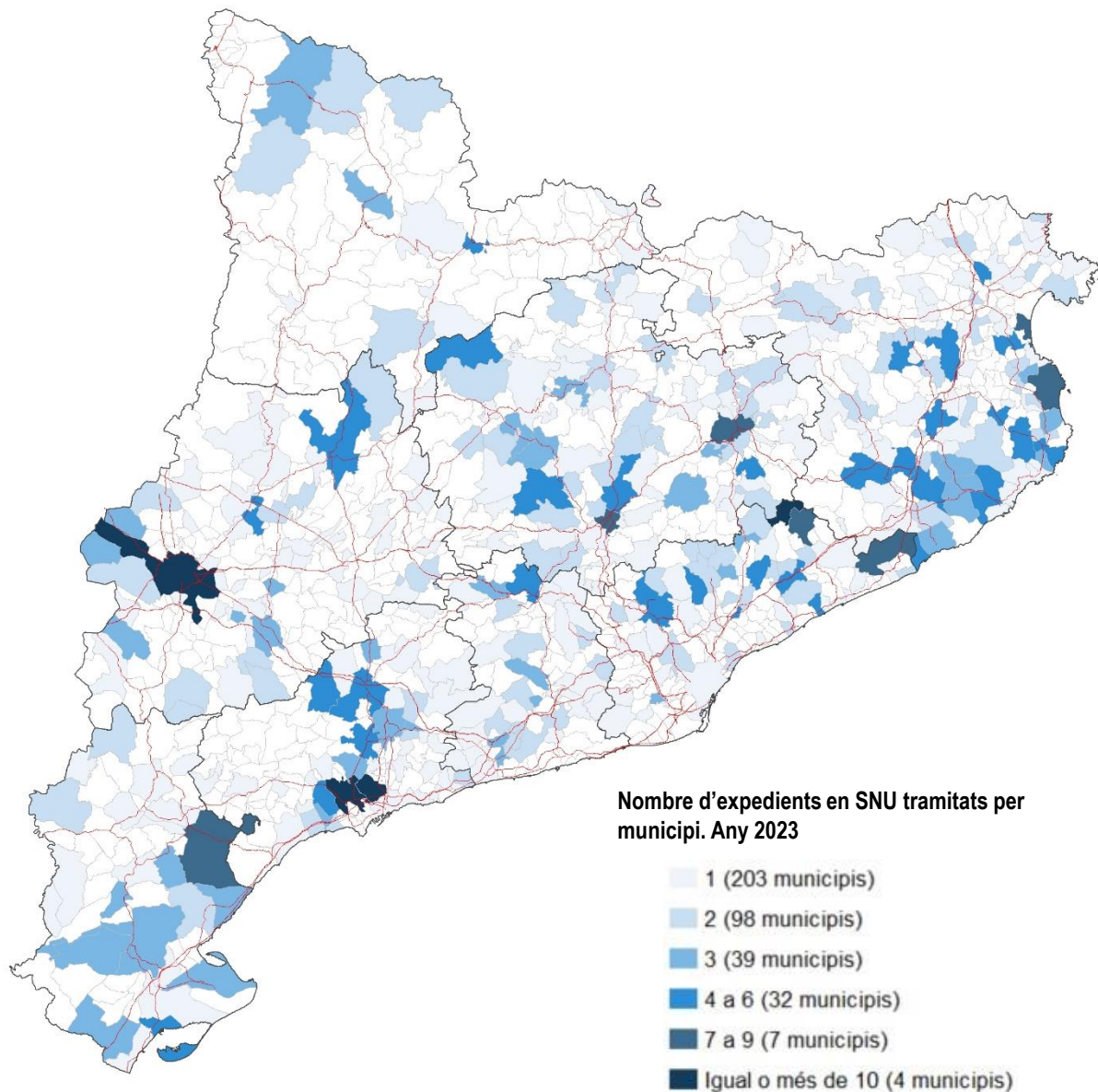
32 municipis han tramès entre 4 i 6 expedients aquest any.

Lleida és el municipi que ha tramitat més expedients amb 22 seguit de Reus amb 17, Constantí amb 13 i el Montseny amb 10. Per sota de 10 expedients, Gurb ha tramitat 9, Fogars de Montclús, Sant Fruitós de Bades i Torroella de Montgrí amb 8 cadascú i Sant Pere Pescador, Tivissa i Tordera amb 7 respectivament.

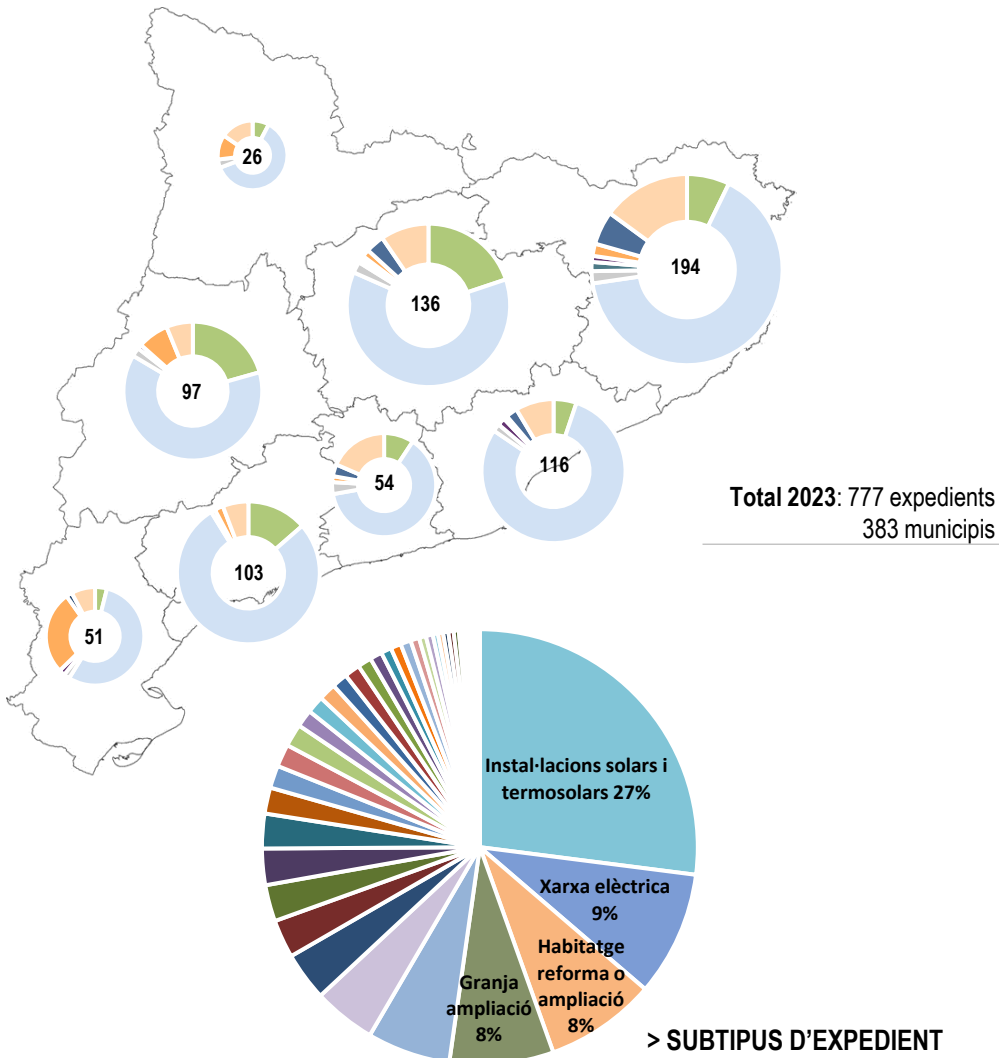
564 municipis no han tramès cap expedient en sòl no urbanitzable durant el 2023.

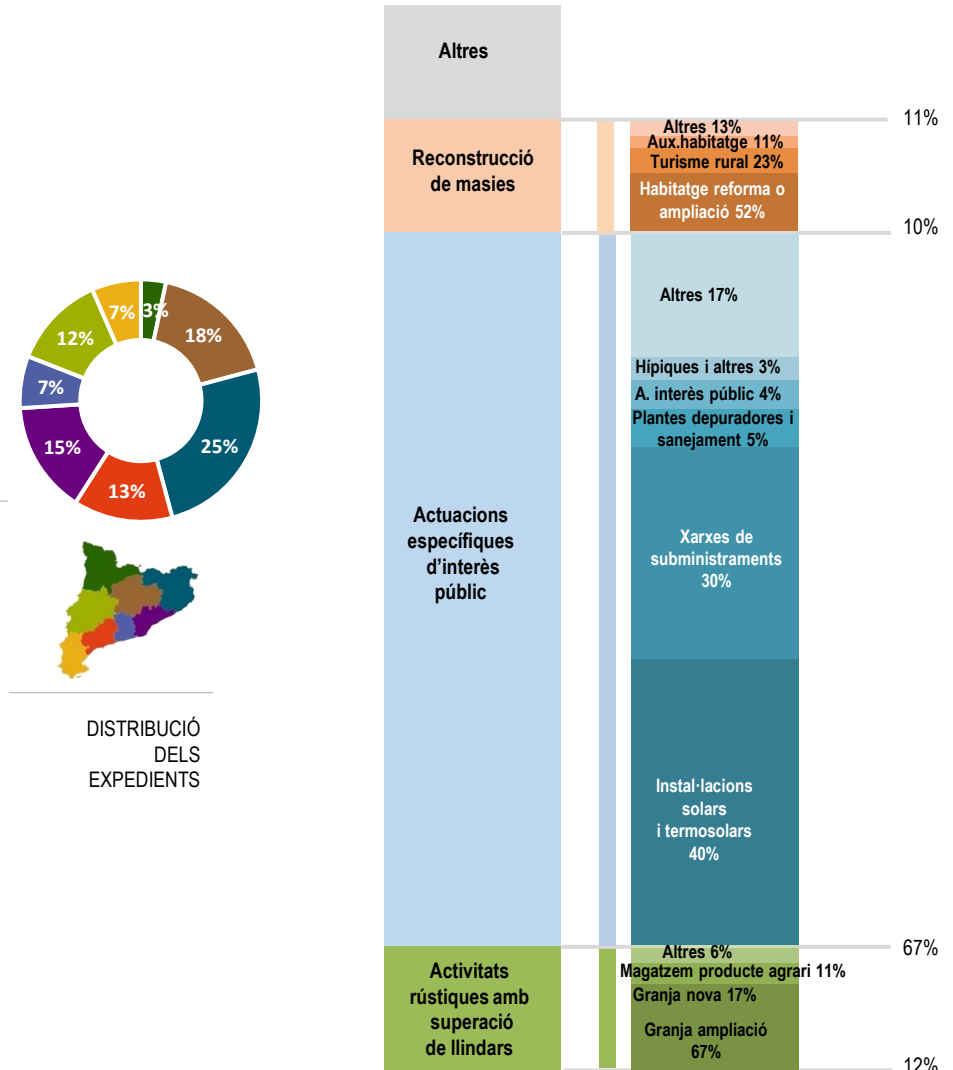
Un 25% dels municipis que han tramès expedients pertany a les Comarques Gironines, un 19% a les Comarques Centrals, un 14% al Metropolità de Barcelona, el 13% a Ponent i el 11% al Camp de Tarragona.

> TIPOLOGIA I DISTRIBUCIÓ TERRITORIAL DE ACTUACIONS EN SÒL NO URBANITZABLE

> TIPUS D'AUTORITZACIONS TRAMITADES

EXPEDIENTS EN SÒL NO URBANITZABLE 2020-2023

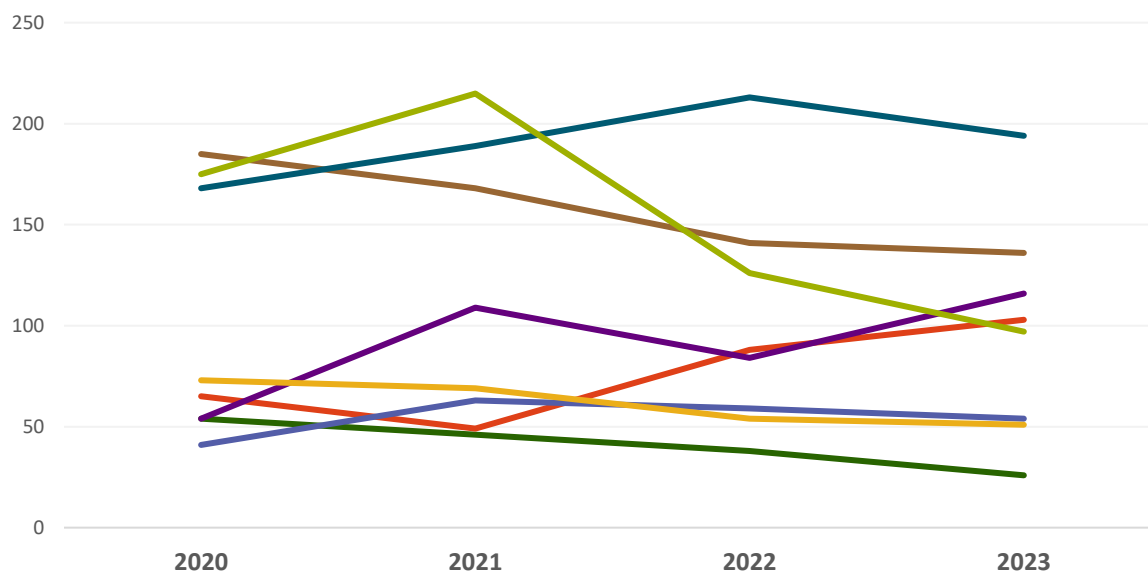
EVOLUCIÓ QUADRIENNI 2020-2023

[18-19]

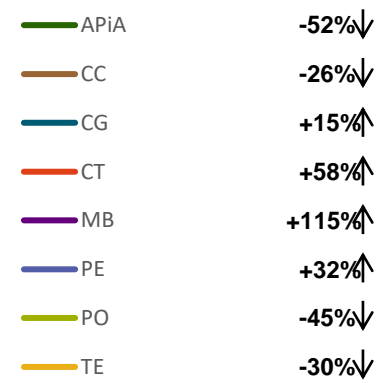
■ EVOLUCIÓ QUADRIENNI 2020-2023

Durant l'últim quadrienni s'han obert un total de **3.303 expedients** a les secretaries de les Comissions d'Urbanisme. Per àmbits els que concentren un major nombre d'expedients són les Comarques Gironines (764), Comarques Centrals (630) i Ponent (613). L'evolució al llarg d'aquests quatre anys en el nombre total d'expedients oberts és d'una disminució progressiva, a excepció del 2021 que va ser l'any de recuperació post covid, fins a un 5% menys d'expedients comparant el valor de 2020 i de 2023. Per àmbits on hi ha més diferència és al Metropolità de Barcelona amb un increment del 115% seguit del Camp de Tarragona amb un augment del 58%. Aquests increments són deguts a l'augment de peticions per instal·lar plaques solars i actuacions en les xarxes de subministraments. La dinàmica contrària s'ha donat a l'Alt Pirineu i Aran i a Ponent on han disminuït un 52% i 45% respectivament.

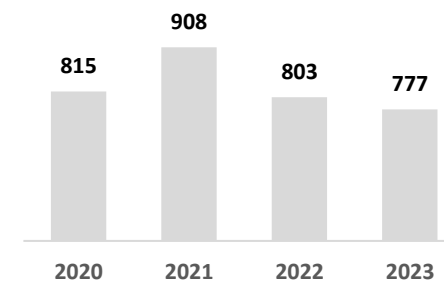
EVOLUCIÓ DEL NOMBRE D'EXPEDIENTS PER ÀMBIT

Comparativa en percentatge entre 2020 i 2023

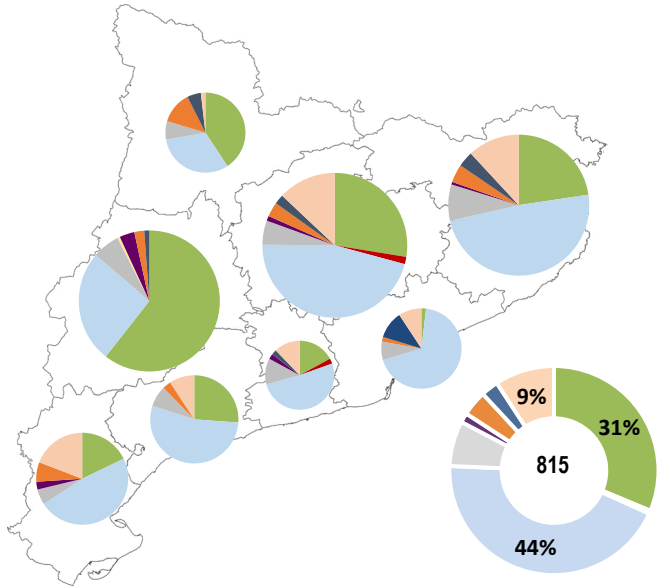
Distribució d'expedients per àmbit territorial 2020-2023

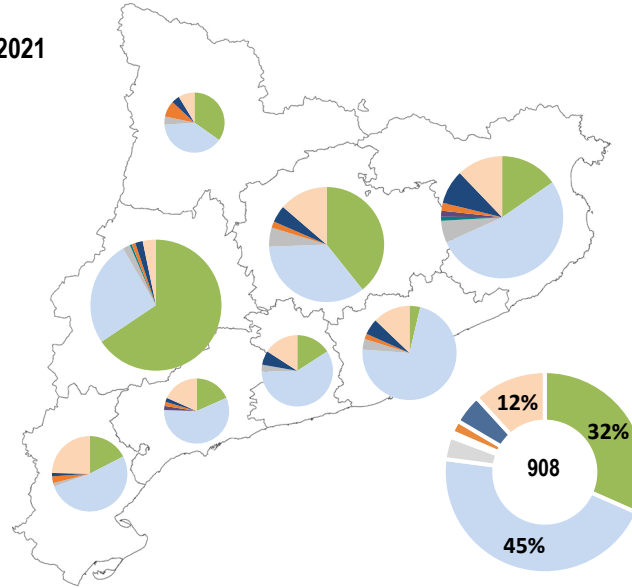
Nombre d'expedients per any

4 | EXPEDIENTS EN SÒL NO URBANITZABLE QUADRIENNI 2020-2023

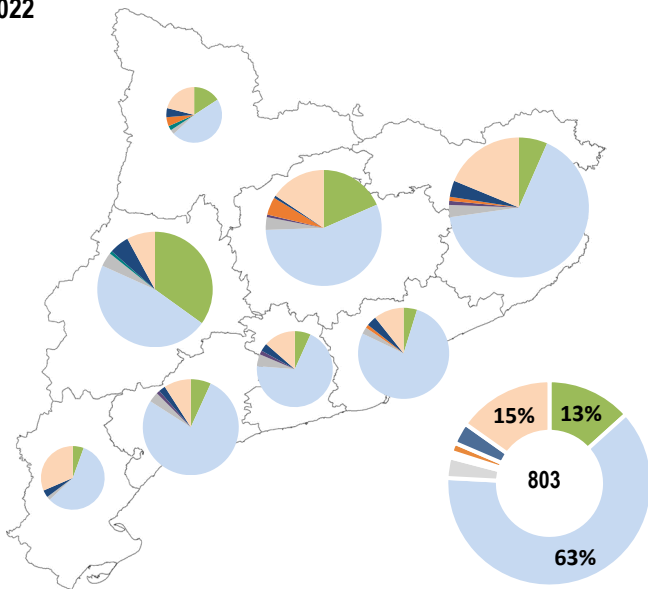
> 2020

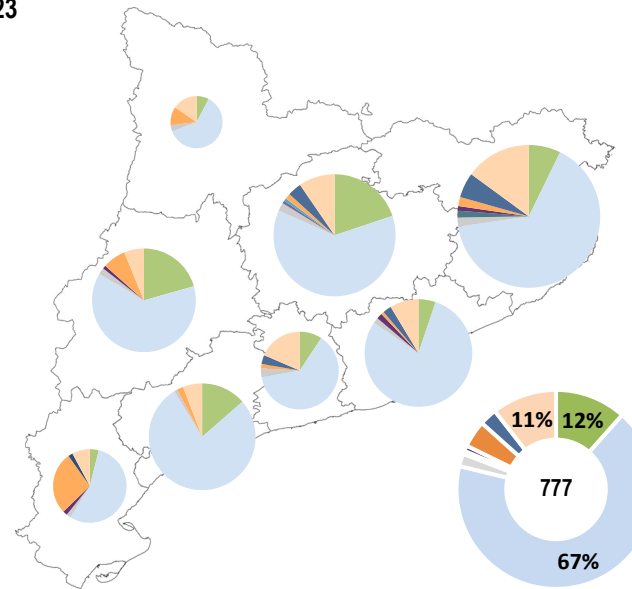
> 2021

> 2022

> 2023

Tipus d'expedient

- Activitats rústiques superació llinars
- Actuacions a restes arqueològics/aquífer
- Actuacions específiques interès públic
- Ampliacions d'edificacions i activitats
- Estació de carburants i serveis carretera
- Explotació de recursos naturals
- Habitatges vinculats a activitats rústiques
- Obertura o recuperació de camins
- Reconstrucció o rehabilitació de masies

EXPEDIENTS EN SÒL NO URBANITZABLE 2014-2023

1 DISTRIBUCIÓ TERRITORIAL DEL NOMBRE D'EXPEDIENTS	[21]
2 MUNICIPIS SENSE TRAMITACIONS EN SÒL NO URBANITZABLE	[22]
3 QUADRE DE DADES DEL DECENNI	[23]
4 RESUM DE LES DADES	[24]

■ DISTRIBUCIÓ TERRITORIAL DEL NOMBRE D'EXPEDIENTS. DECENNI 2014-2023

En els darrers 10 anys, entre 2014 i 2023 s'han obert **9.081 expedients** que afecten a **876 municipis**.

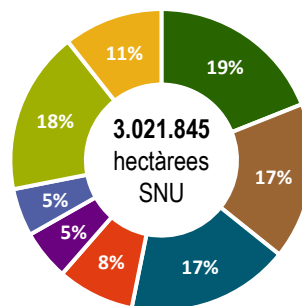
Per àmbits territorials, un 24% de les peticions s'han fet a Ponent seguit d'un 22% a l'àmbit de les Comarques Gironines i Comarques Centrals respectivament i un 11% a l'Àmbit Metropolità de Barcelona.

La resta d'àmbits concentren menys del 10% cadascú, en el Camp de Tarragona i Terres d'Ebre el 7% dels expedients, un 5% a l'Alt Pirineu i Aran i per últim un 2% en el Penedès.

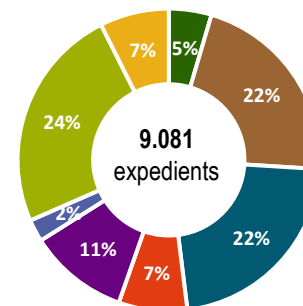
En el conjunt de Catalunya i al llarg de tot aquest temps això representa un expedient per cada 354 ha de superfície i per cada 333 ha de sòl no urbanitzable.

Si distribuïssim el nombre d'expedients uniformement en els 947 municipis de Catalunya correspondrien a una mica menys de 10 expedients (9,6) per cada municipi, pràcticament un expedient a l'any.

> Distribució del sòl no urbanitzable per àmbit

> Distribució del nombre d'expedients per àmbit

> 9.081 expedients tramesos per àmbit

> 3.021.845 ha de sòl no urbanitzable per àmbit

> Població de Catalunya 2023 per àmbit

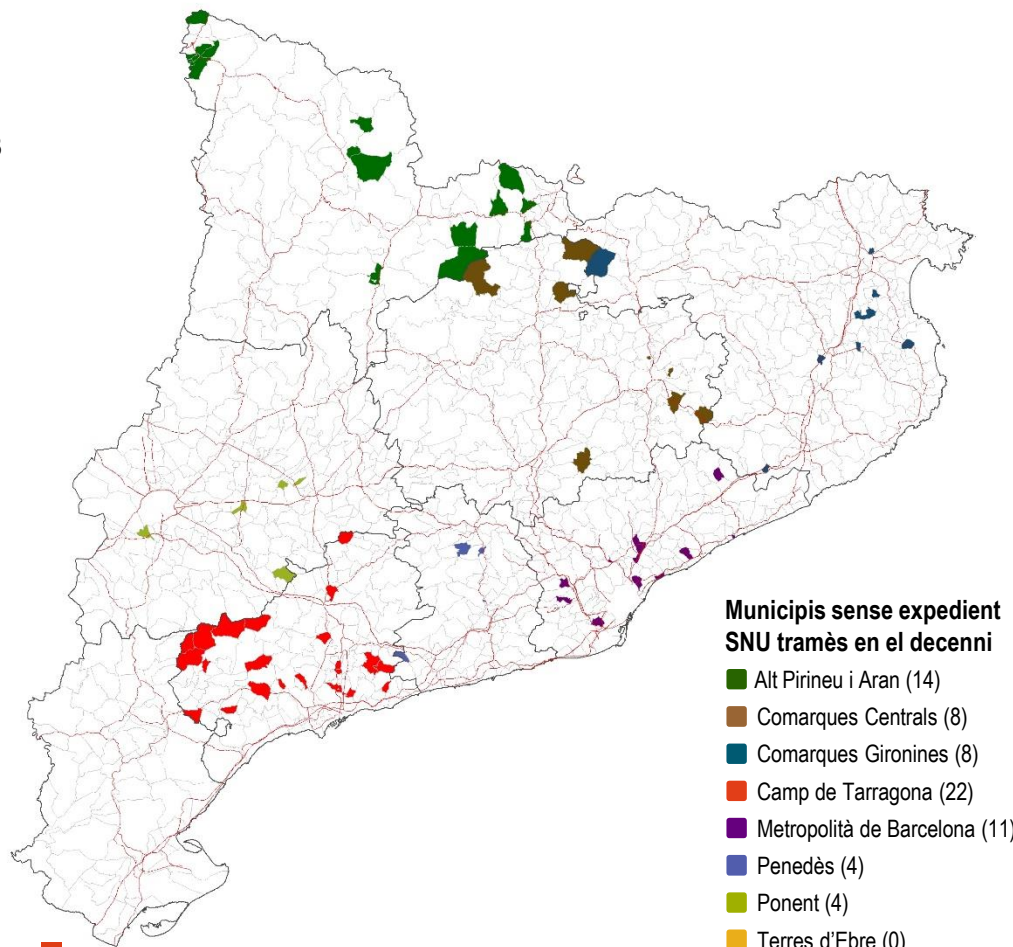
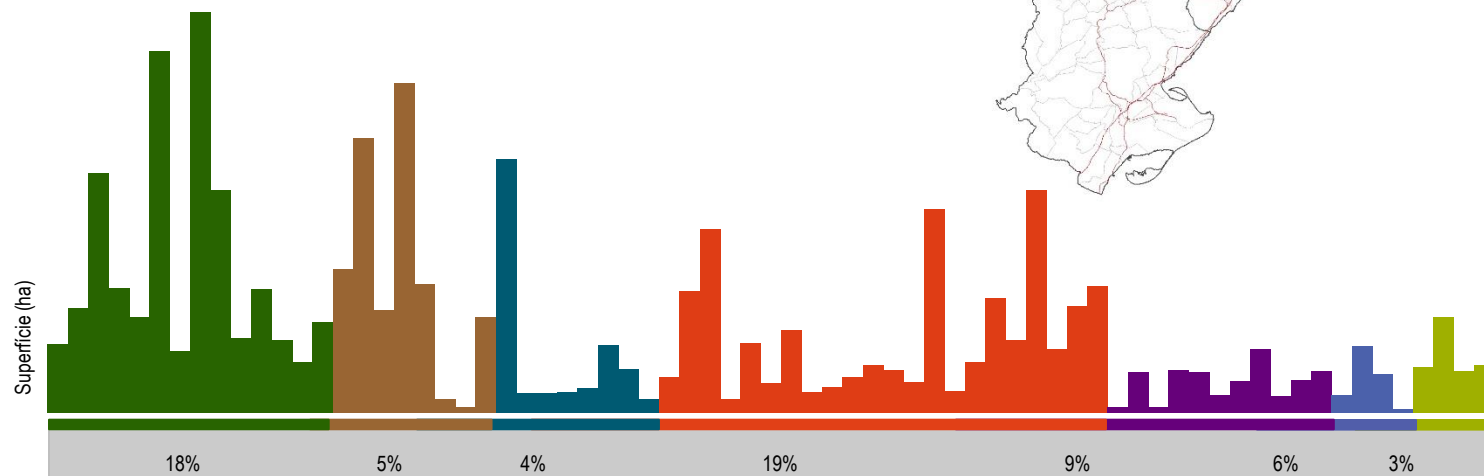
■ **MUNICIPIS SENSE TRAMITACIONS EN SÒL NO URBANITZABLE. DECENNI 2014-2023**

En el darrer decenni **71 municipis** no han tramès cap expedient davant les comissions d'urbanisme relatiu a peticions en sòl no urbanitzable, un **7%** dels 947 municipis de Catalunya.

En superfície sumen **103.366 ha**, que representa un **3,2%** de la superfície de Catalunya.

La superfície més gran sense tràmits, un 34%, està a l'Alt Pirineu i Aran amb 14 municipis. A Terres d'Ebre no hi ha cap municipi que no hagi tramitat algun expedient en sòl no urbanitzable en aquests deu anys. Els àmbits que presenten menys superfície sense tràmits són el Penedès (2.139 Ha) i Ponent (3.930 Ha) amb quatre municipis cadascú.

En el gràfic inferior les barres representen la superfície dels municipis que no han fet cap tramitació i els colors l'àmbit territorial al qual pertanyen. El percentatge fa referència al nombre de municipis sense tramitació respecte el total de municipis de l'àmbit territorial en concret.

Municipis sense expedient SNU tramès en el decenni

- Alt Pirineu i Aran (14)
- Comarques Centrals (8)
- Comarques Gironines (8)
- Camp de Tarragona (22)
- Metropolità de Barcelona (11)
- Penedès (4)
- Ponent (4)
- Terres d'Ebre (0)

Municipis

% nombre de municipis sense tramitació per AFT

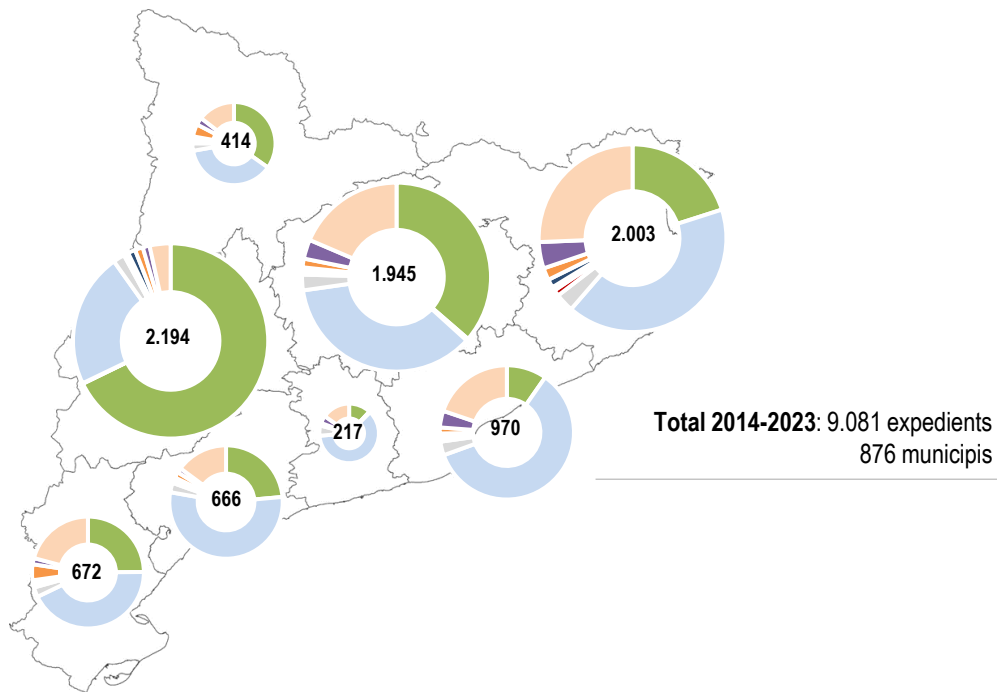
■ QUADRE DE DADES. TOTAL DECENNI 2014-2023

	APIA	CC	CG	CT	MB	PE	PO	TE	Total
Activitats rústiques superació llinars	144	707	402	157	94	26	1.487	167	3.184
Actuacions a restes arqueològics/aqüífer		7				1	2		10
Actuacions específiques d'interès públic	155	701	827	361	580	133	489	289	3.535
Ampliacions d'edificacions i activitats	12	52	64	18	32	12	42	19	251
Autorització llicència art 44 RGU	3	10	21	5	7		11	6	63
Estació de carburants i serveis carretera	6	2	13	1	5		6	2	35
Explotació de recursos naturals	2	12	29	5	7	2	27	6	90
Habitatges vinculats activ. rústiques	20	29	42	11	14	1	29	31	177
Obertura/recuperació vies d'accés	12	64	91	9	39	9	25	12	261
Reconstrucció/rehabilitació masies	60	361	514	99	192	33	76	140	1.475
Total	414	1.945	2.003	666	970	217	2.194	672	9.081

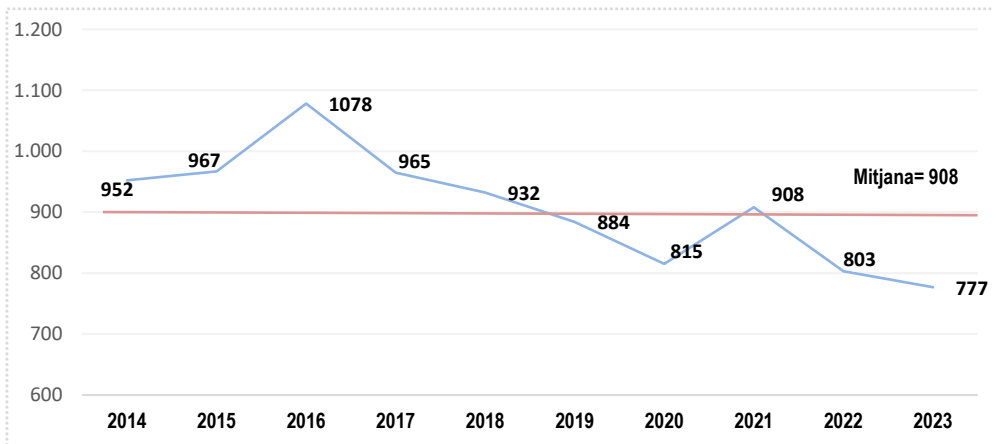
Distribució del nombre d'expedients tramesos per àmbit 2014-2023

> TIPOLOGIA I DISTRIBUCIÓ TERRITORIAL DE ACTUACIONS EN SÒL NO URBANITZABLE

> NOMBRE D'EXPEDIENTS OBERTS PER ANY 2014-2023

> TIPUS AUTORITZACIONS TRAMITADES

